

ВЕРБІВКА. Верби, Верболози, Вербове. Всі ці назви українських сіл походять від одного слова «верба». Так наш народ увіковічнив пам'ять про це дерево-символ. І дивуватись тут нічому. Адже верба нарівні з калиною і тополею є тим, чим, власне, українська земля відрізняється від усіх інших земель і країв.

Справді, варто лише промовити слово «Україна», і в уяві відразу ж постають тополя в полі, калина в лузі, верби біля ставу». Так чи майже так розпочала свій урок народознавства вчителька нашої школи Ніна Іванівна Дмитрук. Слід сказати, що подібні виховні заходи проходять в Синівській СШ завжди в кімнаті-музеї «Бабусина світлиця», яку Ніна Іванівна створила та «опікає». В цьому помешканні можна знайти всі ті речі, якими наші предки користувалися протягом всього життя.

До речі, в музеї стоїть і вербовий живопліт.

— Погляньте на цей тин. — продовжує урок Ніна Іванівна. — Він із гнучких вербових гілок. В давнину ними обсаджували дороги, ставки, левади, греблі. Про це і в пісні співається:

В кінці греблі
шумлять верби,

Що я посадила.
Нема того козаченька,
Що я полюбила.

Однак верба не тільки милує погляд, а й приносить практичну користь. «Де срібліє вербиця, там здорова водиця». Це народне прислів'я напрощад вдало розкриває здатність верби бути природним фільтром, завдяки якому вода очи-

щається від шкідливих домішок. Тому і в минулому, і тепер в набрану з щойно викопаного колодязя воду кладуть невелику вербову дощечку, яка дезинфікує вологу та надає їй специфічного «вербового духу».

«Вербовий дух» любляють і бджоли. Перший свій збір вони завжди знаходять саме на цьому дереві, сережки якого дуже рано квітнуть.

них виймав свою ложку. Хто не мав саме вербової ложки, того вважали ворогом-шпигуном, що пробрався у табір.

Верба — дерево цілюще. Настій з його кори знижує температуру, застосовується при ревматизмі, головному болі, простудах, подагрі, невралгії, розладах шлунку, потінні ніг, захворюваннях шкіри.

До верби звертався у своїх творах Т. Г. Шев-

на Іванівна. — А тому...

і вчителька розповіла легенду, згідно з якою Матір Божу та Ісуса Христа переслідували вороги, котрі хотіли розлучити її з сином. Рятуючись, Діва Марія попросила притулку в осики, але та відмовила.

— Якщо ви придивитесь до осики, — продовжує Дмитрук, — то побачите, що в тиху погоду в неї тремтять листя — дерево ніби когось боїться.

Тоді втікачі кинулися до верби, і верба схлинула свої віти, заховавши Матір Божу та Ісуса.

Після цього Олена Солімчук доповнила згадану легенду розповіддю з «Дитячої Біблії». Коли Ісус Христос приїхав в Єрусалим, то люди йому дуже зрадли та почали кидати йому під ноги пальмові гілки. Щодо нашого краю, то тут пальми не ростуть, і тому освячується верба, гілки якої дуже схожі на пальмові.

Після освячення верби її несуть додому і легенько стьобають гілками рідних та знайомих, примовляючи:

Верба б'є, не я б'ю.
За тиждень Великдень.
Будь здоровий, як

вода...

А красивий, як верба.

Дуже багато верб росте і в самому Синьові. Деревця можна побачити біля ставу, поблизу колодязів, у долинах. Що ж стосується Світлани Антонової, то вона розповіла про іменну вербу. Її біля домівки посадили тато і мама дівчинки, ознаменувавши таким чином своє весілля.

Ольга КАЛЕНЮК,

вчителька Синівської СШ.

УРОКИ НАРОДОЗНАВСТВА

Де срібліє вербиця, там здорова водиця

Або властивість верби тримати тепло чи прохолоду. У спекотний літній день у вербовому затінку завжди прохолодніше, ніж під іншими деревами. Чому? А тому, що верба «акумулює» воду, яка, випаровуючись, і створює прохолоду. Що до вербових дощок, то водяні пори у них заповнені повітрям, котре є чудовим теплоізолятором, і вулики з цього матеріалу теплі взимку і прохолодні влітку.

А ще з нашого чудодерева виготовляють меблі, музичні інструменти, човни-довбанки та ложки. До речі, вербова ложка часто слугувала на Запорізькій Січі для перевірки добровольця. Як? Сідали козакі до гуртової каші і кожен з

ченко («Додолю верби гне високі»). Їй присвячена українська народна пісня «Ой вербиченько».

А скільки приказок та прислів'їв про це чудодерево! Приміром, такі: «Де верба, там вода», «Краще вербовий костур, ніж золотий меч», «Коли дівчина плаче, то верба похилиється», «Верба що лугова трава — її викосяли, а вона знову виростає», «Дарма верба, що груш нема, аби зеленіла»...

З вербою пов'язаний також прихід весни та свято Пасхи, якому передувє Верба неділя. В цю пору гілочку дерева святяться в церкві цілий тиждень і випромінюють тепло і ласку...

— Чому святять саме вербу? — перепитує Ні-